

Tohmajärven liikunta- ja nuorisopalvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025–2029

Sivistyslautakunta 27.01.2026 § 12

74/00.01.02.01/2025

Liikunta- ja nuorisopalveluiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tukee Tohmajärven kunnan strategisia tavoitteita edistää kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhdenvertaisia palveluja. Suunnitelma perustuu tasa-arvolakiin (609/1986), yhdenvertaisuuslakiin (1325/2014) sekä kuntalakiin (410/2015), liikuntalakiin (390/2015), nuorisolakiin (1285/2016) ja lastensuojelulakiin (417/2007).

Tasa-arvolain tavoitteena on estää sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä sekä edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa. Yhdenvertaisuuslain mukaan kunnalla on lakisääteinen velvollisuus ehkäistä syrjintää ja edistää toiminnallaan aktiivisesti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Syrjintä on kielletty muun muassa iän, alkuperän, kielen, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Yhdenvertaisuutta edistetään sekä muodollisesti että tosiasiallisesti, ja tosiasiallisen yhdenvertaisuuden toteuttaminen voi edellyttää positiivisia erityistoimia.

Kuntalain mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia sekä järjestää palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Liikuntalain lähtökohtina ovat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat, turvallinen toimintaympäristö ja ympäristön kunnioittaminen. Liikuntalain 5 §:n mukaisesti kunnan vastuulla on luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa ja seuratoimintaa sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Tehtävien toteuttaminen edellyttää eri toimialojen yhteistyötä sekä asukkaiden kuulemista ja liikunta-aktiivisuuden arviointia.

Tohmajärven kunta on mukana Pohjois-Karjalan kuntien yhteisessä liikuntatoimen vastuullisuuspilottihankkeessa, jossa vahvistetaan liikuntapalveluiden vastuullisuusosaamista. Hankkeessa kehitetään kuntakohtaisia toimintamalleja, jotka tukevat hyvää hallintoa, ympäristövastuuta sekä tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden edistämistä liikuntapalveluissa. Hanke toteutetaan ajalla 16.12.2024–30.4.2026 ja sitä rahoittavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Pohjois-Karjalan maakuntaliitto. Osallistuminen hankkeeseen tukee tämän suunnitelman käytännön toteutusta ja kehittämistä.

Nuorisolain lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat, ympäristön ja elämän kunnioittaminen sekä monialainen yhteistyö. Lain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia, tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja harrastamista, vahvistaa yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Lastensuojelulaki korostaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä, ennaltaehkäisevää työtä sekä viranomaisten velvollisuutta huomioida lapsen etu kaikessa päätöksenteossa. Liikunta- ja nuorisopalveluilla on keskeinen rooli lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemisessa, osallisuuden vahvistamisessa ja syrjäytymisen ehkäisyssä.

Tohmajärven liikunta- ja nuorisopalveluissa kiinnitetään erityistä huomiota palvelujen saavutettavuuteen, esteettömyyteen, alueelliseen tasa-arvoon sekä viestinnän selkeyteen ja saavutettavuuteen maaseutumaisessa kunnassa. Suunnitelma toimii käytännön työkaluna palveluiden kehittämisessä, ja sen toteutumista seurataan säännöllisesti osana toiminnan ja talouden seurantaa.

Liikunta- ja nuorisopalvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025–2029 lähetään esityslistan liitteenä.

Asian valmistelija

vapaa-aikakoordinaattori Jani Ruotsalainen p. 040 1054130 jani.ruotsalainen@tohmajarvi.fi

Esittelijä

sivistys- ja hyvinvointijohtaja Rosti Seija p. 040 1054154 seija.rosti@tohmajarvi.fi

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy liikunta- ja nuorisopalvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vuosille 2025-2029.

Päätös

Hyväksyttiin.
